

meves primeres classes de català al seminari.

L'únic retret que li faria a Robert Roqué, amb tot el respecte i amistat, és que hagi optat per fer el llibre d'una tirada, només a base de memòria puntual, i no hagi fet l'esforç de contrastar amb arxius o altres publicacions, o fins i tot amb els companys d'aquell moment, noms, dates i situacions. Tampoc no hagués anat malament que l'hagués posat en mans d'un editor de textos. No hi hauria errades de noms propis escrits en diferents versions, o, per exemple –cosa que em va saber molt de greu– paràgrafs en llatí escrits tal com raja, amb incorreccions. Tot i això, considero que el llibre és una eina molt apreciable i que servirà indubtablement per a qualsevol consultant o historiador que un dia tingui la paciència d'escriure sobre aquells anys del Seminari Menor de Girona.

Enric Matarrodona

La modernitat d'Aurora Bertrana

GRANELL, Glòria; MONTAÑA, Daniel; RAFART, Josep [curadors]. **Aurora Bertrana, una dona del segle XX.** Biblioteca Milà i Fontanals, núm. 41. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001. 156 pàgines.

És un plaer llegir els treballs que es presenten en aquest llibre, que corresponen a les

deu comunicacions presentades a les Jornades d'Homeatge a Aurora Bertrana amb motiu dels vint-i-cinc anys de la seva mort, que van tenir lloc l'octubre del 1999. Ja d'entrada, *Lectura crítica de les memòries d'Aurora Bertrana*, escrit pel professor de literatura catalana a la UdG Xavier Pla, ens presenta aquesta autora –injustament massa poc coneguda, si no desconeguda– amb una profunditat d'anàlisi que atia la curiositat del lector des de l'inici. Bertrana irromp amb força en l'òrbita cultural personal a través de les nou comunicacions resultants de la recerca i la memòria, la darrera de les quals és la narració de com s'ha elaborat el Fons d'Aurora Bertrana a la UdG.

La modernitat de l'escriptora s'evidencia en la seva obra i en la seva vida, que la va remoure entre l'exili i la pobresa. Ser defensora de les llibertats individuals i del progrés social en l'època que va haver de viure va

produir-li el desencaixament vital de què parla Pla, i enllaça amb la literaturització del jo amb què s'emboïllà, que també analitza Neus Real. En la resta de comunicacions trobem estudis sobre les seves relacions amb altres personatges, com Caterina Albert i Pau Casals, i també el testimoni de la coneixença personal d'Enric Sabadell, a més de tres treballs sobre la seva obra que se sumen a esperonar el lector a descobrir-la de manera directa. L'interès del llibre és indiscutible; només em quedaria fer una observació: la presència d'algunes errades ortogràfiques i de puntuació em sorprèn, perquè contrasta amb la qualitat del llibre, tant en la disposició dels treballs com en els seus excel·lents continguts.

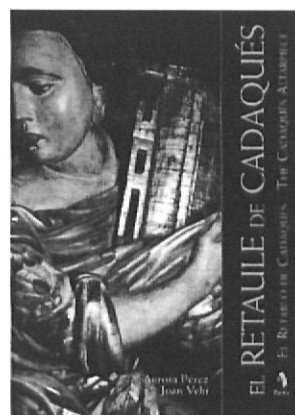
Rosa Masegosa

Viatge al patrimoni cadaquesenc

PÉREZ, Aurora; VEHI, Joan. **El retaule de Cadaqués.** Ed. Pòrtic. Barcelona, 2001. 179 pàgines.

El lector actual és un animal omnívor, un ésser inquiet que es deleix pels temes més diversos, des del bricolatge, l'acupuntura o els viatges fins als llibres d'autoajuda. Però si hi ha una constant, un valor segur, és l'èxit de la història

local, on, no ho oblidem, la Diputació de Girona ha exercit un paper pioner. *El retaule de Cadaqués* s'inscriu en aquesta temàtica, que tant ha contribuït a fixar l'esquifida bastida cultural del país.

Com indica el títol, és un estudi, acurat i rigorós, sobre el retaule barroc de l'església de Cadaqués; també inclou un comentari sobre la resta de retaules menors del recinte sagrat. Aurora Pérez, especialista en la qüestió (la seva tesi, sobre el barroc català, és de l'any 1986), ens introdueix amb un estil amè en un període menystingut per la historiografia nacionalista, que l'ha considerat poc èpic, després de l'ensulsiada de 1714; un temps que, contràriament a l'opinió general, va ser d'una gran activitat artística. En aquestes pàgines trobem la vida i miracles de Pau Costa, escultor vigatà i autor del retaule, del qual s'ha perdut una part de la seva obra,